

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van een aantal verlofstelsels voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de regeling inzake loopbaanonderbreking voor het niet-hoger onderwijs**
- **Principiële goedkeuring**

1. INHOUDELIJK

1. Situering

Bij de invoering van een stelsel van zorgkrediet in Vlaanderen is het recht op voltijdse en deeltijdse loopbaanonderbreking zonder motief en op deeltijdse loopbaanonderbreking vanaf 55 jaar opgeheven. De Vlaamse Regering heeft in het kader van de hervorming van de loopbaanonderbreking en de invoering van het zorgkrediet wel beslist dat elke sector nog altijd het recht heeft om een eigen verlofstelsel in het kader van de eindeloopbaan uit te werken, zij het dat dit verlof onbetaald moet zijn.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding is met een hervorming van de bestaande verloven en afwezigheden voor verminderde prestaties al een alternatieve verlofregeling uitgewerkt voor de personeelsleden in het niet-hoger onderwijs. In het protocol nummer 72 met de conclusies van de onderhandelingen die in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs gevoerd werden over dit besluit is het engagement opgenomen dat de Vlaamse Regering voor de hogescholen een gelijkaardig besluit zal goedkeuren met betrekking tot verloven en afwezigheden zonder recht op een salaris met inachtneming van een gelijke ingangsdatum.

Het voorliggende ontwerp van besluit voert het engagement over een gelijkaardige regeling voor het personeel van de hogescholen uit.

2. Algemene toelichting

Net zoals in het niet-hoger onderwijs wordt voor de hogescholen de bestaande regeling rond verlof voor verminderde prestaties hervormd. Daarnaast wordt het huidige systeem van terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden vervangen door een systeem van afwezigheid voor verminderde prestaties. Op die manier is er een eenvormige regeling van afwezigheden over alle onderwijsniveaus heen. Dat maakt het makkelijker de opname van een afwezigheid wegens persoonlijke aangelegenheden te monitoren en te controleren wanneer een personeelslid zowel in een hogeschool als in het niet-hoger onderwijs tewerkgesteld is.

De nieuwe regeling voor verlof voor verminderde prestaties komt in de plaats van de bestaande regeling voor verlof voor verminderde prestaties, de voltijdse en deeltijdse loopbaanonderbreking zonder motief en de deeltijdse loopbaanonderbreking 55+. De afwezigheid voor verminderde prestaties vervangt de huidige regeling van terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden. De nieuwe regeling wordt opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot regeling van sommige verloven en terbeschikkingstellingen voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool waarin nu al een regeling voor verlof voor verminderde prestaties en de terbeschikkingstelling opgenomen is.

Naast de wijziging aan de regelgeving inzake de verloven voor het personeel van de hogescholen, bevat het besluit ook nog een aantal wijzigingen aan de regelgeving voor het personeel van het niet-hoger onderwijs. Het gaat enerzijds om een wijziging aan de verlofregeling die bij het besluit van 30 augustus 2016 ingevoerd is om eenzelfde berekeningswijze voor het hoger en het niet-hoger onderwijs te komen en anderzijds om een technische correctie aan het besluit van 9 september 2011 in verband met de loopbaanonderbreking voor het personeel van het niet-hoger onderwijs als gevolg van de aanpassing aan de verlofregeling bij het besluit van 30 augustus 2016.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. In de nieuwe verlofregeling voor het niet-hoger onderwijs, ingevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 1990 door de wijzigingen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016, is niet opgenomen of bij de berekening van de opgenomen periodes van het verlof voor verminderde prestaties en de afwezigheid voor verminderde prestaties ook rekening moet gehouden worden met de periodes die aan andere onderwijsinstellingen of centra voor leerlingenbegeleiding opgenomen zijn. In de nieuwe verlofregeling voor het personeel van de hogescholen is wel opgenomen dat deze prestaties meegenomen worden bij het berekenen van de maximumtermijnen voor het verlof en de afwezigheid voor verminderde prestaties. Om te vermijden dat er binnen het onderwijs verschillende berekeningswijzen zouden gelden voor gelijkaardige verloven, wordt aan het besluit van 26 april 1990 een zelfde bepaling toegevoegd.

De toevoeging gebeurt aan de tekst van het besluit van 26 april 1990 zoals die vanaf 1 september 2017 na de wijzigingen bij het besluit van 30 augustus 2016 geldt. Wat de verwerking van de opeenvolgende wijzigingen betreft, moet, wanneer verschillende wijzigingsbepalingen op de zelfde dag in werking treden, wetgevingstechnisch eerst rekening gehouden worden met de wijzigingen die het eerst door de Vlaamse Regering goedgekeurd zijn. Daarna kunnen aan de geconsolideerde tekst van het gewijzigde besluit de recentere wijzigingen opgenomen worden.

Artikel 2 bevat een gelijkaardige bepaling als artikel 1 maar dan met betrekking tot de afwezigheid voor verminderde prestaties

Artikel 3. In het besluit van 24 mei 2002 is op een aantal plaatsen nog sprake van een ambtshalve omzetting naar een terbeschikkingstelling voor persoonlijke aangelegenheden. Deze terbeschikkingstelling wordt gewijzigd in een afwezigheid voor verminderde prestaties.

Artikel 4. Aangezien het hoofdstuk over de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden vervangen wordt door een hoofdstuk over afwezigheid voor verminderde prestaties en er daardoor geen regeling over de terbeschikkingstelling meer in het besluit staat, wordt voor alle duidelijkheid de verwijzing hiernaar in de aanhef van het besluit van 31 maart 2001 opgeheven.

Artikel 5 bevat een gelijkaardige aanpassing als in artikel 1.

Artikel 6. Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 7. Dit artikel vervangt de huidige regeling over het verlof voor verminderde prestaties in de artikelen 9 tot en met 12 van het besluit van 31 maart 2006 door een nieuwe algemene regeling.

De nieuwe tekst van artikel 9 bepaalt wanneer het verlof voor verminderde prestaties een recht is. Het recht geldt niet voor de maximale duur van het verlof, maar alleen voor de eerste 60 maanden. Daarbij geldt het recht alleen maar als er een voor het personeelslid een geschikte vervanger is. De voorwaarde van een vervanger vervalt wanneer het personeelslid het verlof op de eerstvolgende instapdatum opneemt. In dat geval heeft de hogeschool voldoende tijd om het verlof organisatorisch op te vangen en is de opname van het verlof een recht zonder dat er een geschikte vervanger moet zijn. Voor tijdelijke personeelsleden geldt er een bijkomende voorwaarde met betrekking tot hun voorgaande en huidige aanstelling.

Wanneer het verlof geen recht is, kan een personeelslid het verlof maar opnemen na akkoord van het hogeschoolbestuur. Dit akkoord is altijd nodig voor personeelsleden met een decretaal mandaat, dit is een mandaat van algemeen directeur, departementshoofd of bibliothecaris.

Artikel 10 legt het volume vast waarin een verlof voor verminderde prestaties kan opgenomen worden. Een vermindering van de arbeidsprestaties wordt bekeken ten opzichte van een voltijdse betrekking. Het is evenwel niet vereist dat het personeelslid dat de arbeidsprestaties vermindert ook effectief een voltijdse betrekking moet uitoefenen. Het artikel bevat ook een verduidelijking van wat onder "prestaties" moet begrepen worden. Aangezien er aan de universiteiten geen gelijkaardige regeling als het verlof voor verminderde prestaties is, vallen de diensten aan een universiteit hier niet onder.

In artikel 11 is de maximale duur van het verlof voor verminderde prestaties opgenomen. De totale duur voor een volledige onderbreking en voor een vermindering van de arbeidsprestaties is cumulatief. Voor het berekenen van de maximale duur wordt geen rekening gehouden met het verlof voor verminderde prestaties dat het personeelslid voor 1 september 2017 al opgenomen heeft. Voor het vaststellen van de totale duur wordt wel het verlof in aanmerking genomen dat het personeelslid aan een andere hogeschool of aan een instelling in een ander onderwijsniveau opgenomen heeft.

Artikel 12 bevat de begin- en einddatum van het verlof voor verminderde prestaties. In principe start het verlof bij het begin van het academiejaar of bij het begin van het tweede semester en eindigt het op het einde van het academiejaar. Aangezien de startdatum van een academiejaar ieder jaar en van instelling tot instelling kan verschillen, wordt er gemakshalve een vaste instapdatum bepaalt. Dit is ofwel 1 september, ofwel 1 oktober. Voor de toepassing van de regeling dat het verlof voor verminderde prestaties een absoluut recht is op de eerstvolgende instapdatum, worden 1 september en 1 oktober als eenzelfde instapdatum beschouwd. De vaste instapdatum bij het begin van het tweede semester is op 1 februari vastgelegd.

Het hogeschoolbestuur kan altijd instemmen met de vraag naar een andere begin- of einddatum. De einddatum mag nooit na 1 oktober in het volgende academiejaar liggen. Het hogeschoolbestuur kan ook toestaan dat het personeelslid het verlof vroegtijdig beëindigt

Artikel 8 behoeft geen commentaar.

Artikel 9. Dit artikel regelt het recht op een verlof voor verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar. Dit verlof komt in de plaats van de huidige deeltijdse loopbaanonderbreking vanaf 55 jaar. In tegenstelling tot de deeltijdse loopbaanonderbreking vanaf 55 jaar, kan dit verlof voor verminderde prestaties niet alleen door vastbenoemde maar ook door tijdelijke personeelsleden worden genomen. Daarbij gelden dezelfde voorwaarden inzake de voorgaande en de huidige

aanstelling als bij het gewone verlof voor verminderde prestaties. Een ander verschil met de loopbaanonderbreking is dat dit verlof voor verminderde prestaties kan genomen worden tot wanneer het personeelslid zelf met pensioen gaat en dus niet stopt op het moment dat het personeelslid aanspraak kan maken op een rustpensioen ten laste van de schatkist.

Net zoals bij het gewone verlof voor verminderde prestaties is dit verlof geen recht maar een gunst voor personeelsleden met een decretaal mandaat.

Artikel 10 regelt het volume van het verlof voor verminderde prestaties vanaf 55 jaar. Net zoals bij de loopbaanonderbreking nu, kan het personeelslid dit volume jaarlijks verhogen of verlagen en heeft het personeelslid ook een keer het recht om zijn of haar betrekking terug volledig op te nemen. Het personeelslid heeft ook eenmalig het recht op de oorspronkelijke opdracht terug op te nemen. Anders dan in de huidige regeling maar naar analogie met de regeling voor het niet-hoger onderwijs, kan het personeelslid dat van dit recht gebruikgemaakt heeft, nadien opnieuw een verlof voor verminderde prestaties vanaf 55 jaar opnemen.

Artikel 11 voegt in het besluit van 30 maart 2006 een nieuwe afdeling in waarin de algemene bepalingen opgenomen zijn die zowel gelden voor het gewone verlof voor verminderde prestaties als voor het verlof voor verminderde prestaties vanaf 55 jaar.

In artikel 14/1 zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot het statuut van het personeelslid tijdens het gewone verlof voor verminderde prestaties en het verlof vanaf 55 jaar. Het verlof wordt niet bezoldigd en het personeelslid mag ter vervanging van de prestaties die het niet meer uitoefent, geen winstgevende activiteiten uitoefenen. Het personeelslid kan wel nog de winstgevende activiteiten verder uitoefenen die het voor de ingangsdatum van het verlof al uitoefende.

Het verlof voor verminderde prestaties is gelijkgesteld met dienstactiviteit.

Artikel 14/2 bevat de procedure voor het aanvragen van een verlof voor verminderde prestaties.

Artikel 14/3 bepaalt in welke gevallen het verlof voor verminderde prestaties wordt opgeschort.

Artikel 12 wijzigt het opschrift van hoofdstuk VI van het besluit van 31 maart 2006 zodat in dat hoofdstuk de regeling met betrekking tot de afwezigheid voor verminderde prestaties kan opgenomen worden.

In artikel 13 worden de bestaande artikelen over de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden vervangen.

Artikel 19 bepaalt dat de afwezigheid voor verminderde prestaties een gunst is voor het personeelslid. De afwezigheid kan voltijds of deeltijds zijn en wordt niet bezoldigd. Het volume van de afwezigheid wordt in overeenstemming met het hogeschoolbestuur vastgelegd.

Artikel 16. De duur van de afwezigheid voor verminderde prestaties is beperkt tot 60 maanden. Dit is een verschil met de huidige regeling van terbeschikkingstelling voor persoonlijke aangelegenheden waarvoor geen maximumtermijn geldt. Voor het berekenen van de maximumduur van de afwezigheid wordt er geen onderscheid gemaakt of de afwezigheid deeltijds of voltijds opgenomen wordt.

De maximumduur geldt niet in die gevallen waarin een ander verlof, afwezigheid of onderbreking van de loopbaan ambtshalve in een afwezigheid voor verminderde prestaties wordt omgezet.

Gedurende de afwezigheid voor verminderde prestaties bevindt het personeelslid zich in de

stand non-activiteit. Het personeelslid kan ter vervanging van de prestaties die het niet meer uitoefent andere winstgevende activiteiten uitoefenen.

Bij artikel 14 worden 3 nieuwe artikels met betrekking tot de afwezigheid voor verminderde prestaties in het besluit van 30 maart 2006 ingevoegd.

Artikel 20/1. Zoals nu al geldt voor de terbeschikkingstelling voor persoonlijke aangelegenheden, kan het personeelslid in overeenstemming met het hogeschoolbestuur vrij het volume, de aanvangsdatum en de duur van de afwezigheid vastleggen. In principe eindigt de afwezigheid altijd op het einde van het academiejaar maar ook hierop is een afwijking mogelijk.

Artikel 20/2. Dit artikel bevat de aanvraagprocedure. Aangezien de afwezigheid een gunst is waarvoor de instemming van het hogeschoolbestuur vereist is en een hogeschoolbestuur meestal eenmaal per maand samenkomt, is er vastgelegd dat het bestuur binnen 30 kalenderdagen vanaf de datum van ontvangst van de aanvraag hierover een beslissing moet nemen.

Artikel 20/3 is een zelfde bepaling als artikel 12.

Artikel 15. Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding werd de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden afgeschaft (artikel 28, 6°). Vanaf 1 september 2017 zal geen terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden meer bestaan voor de personeelsleden van het onderwijs. De terbeschikkingstelling wordt mee geïntegreerd in de afwezigheid voor verminderde prestaties.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 betreffende de loopbaanonderbreking van de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding is vastgelegd dat de vakantieperiode die of een deel ervan dat ligt tussen twee periodes van loopbaanonderbreking voor medische bijstand, beschouwd wordt als een terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden. Aangezien deze terbeschikkingstelling niet meer zal bestaan vanaf 1 september 2017, wordt in deze bepaling vastgelegd dat in een dergelijke situatie de tussenliggende vakantieperiode of een deel ervan wordt beschouwd als een afwezigheid voor persoonlijke aangelegenheden.

Artikel 16. Dit besluit heeft de zelfde datum van inwerkingtreding als de nieuwe verlofregeling voor het niet-hoger onderwijs.

Artikel 17. Volgens de huidige regeling eindigt een verlof voor verminderde prestaties of een terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voor personeelsleden van de hogescholen meestal op het einde van het academiejaar. Het hogeschoolbestuur kan hierop echter een afwijking toestaan, waardoor het mogelijk is dat een verlof of een terbeschikkingstelling ook gedurende het volgende academiejaar doorloopt. Om te vermijden dat er discussies ontstaan over de duur van verloven of terbeschikkingstellingen die voor de inwerkingtreding van de nieuwe verlofregeling toegekend zijn, wordt in dit artikel bepaald dat al deze verloven en terbeschikkingstellingen ten laatste op 31 augustus 2017 eindigen, ook al heeft het hogeschool een latere einddatum toegestaan.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Dit besluit regelt een aantal verlofstelsels die niet bezoldigd worden. Er is dan ook geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 14 december 2016 en bevestigde tevens dat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting, niet vereist is.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Dit voorstel heeft tot gevolg dat er in het elektronisch personeelsdossier nieuwe codes voor het verlof voor verminderde prestaties en de afwezigheid voor verminderde prestaties moeten ingebouwd.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/373 van 11 oktober 2016. Wat de verwijzing naar de Codex Hoger Onderwijs betreft, is het advies niet gevolgd maar is de gangbare formulering binnen het beleidsdomein onderwijs behouden.

2 Dit ontwerp van besluit bevat hoofdzakelijk regelgeving met een louter formeel karakter. Het gaat vooral om de omzetting in regelgeving van afspraken die in het kader van de uitwerking van het zorgkrediet voor het onderwijs in Vlaanderen gemaakt zijn en die al uitgewerkt zijn voor het niet-hoger onderwijs.

Er werd dan ook geen RIA opgesteld.

Het ontwerp van besluit vertegenwoordigt geen bijkomende administratieve lasten voor de betrokken instellingen. Er worden geen nieuwe principes toegevoegd, noch ingrijpend gewijzigd t.a.v. de huidige procedures.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd voorontwerp van besluit;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:
 - 2.1. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;
 - 2.2. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs;
 - 2.3. te gelasten dit voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie, bedoeld in het decreet van 23 januari 2009 houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de basiseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs;
 - 2.4 te gelasten dit voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs, vermeld in de Codex Hoger Onderwijs, gecodificeerd op 11 oktober 2013.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS